

ИЗЛИЗА
въ Варна
Вторникъ и Петъкъ
въ Бургасъ
Срѣда и Недѣля

Абонаментъ за България:
За година . . 16 лв.
6 м-ца . . 8 лв.
3 м-ца . . 5 лв.

За странство:
За година . . 30 лв.
6 м-ца . . 15 лв.
винаги прѣдплатя.

Единъ брой 10 стот.

ВАРНЕНСКО ИЗДАНИЕ

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ

LE PHARE DU COMMERCE.

СУБСИДИРАНЪ ОТЪ ВАРНЕНСКАТА, СОФИЙСКАТА И БУРГАЗКАТА ТЪРГОВСКИ КАМАРИ

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

Телефонъ въ Варна № 223.   Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.   Телефонъ въ Бургасъ №

За обявления:

гармонденъ редъ на I-ва стр. 1 лв., на II-ра и III стр. по 70 ст. на IV-та стр. 20 стотинки.

За по-вече обнародване прави особено разумие.

Съобщения, ржкописи и суми се изпращатъ чор уредника: П. Драгулевъ.

Единъ брой 10 стот.

П. Г. Петровичъ & С-ие

Централа — ВАРНА.

Клонове: Бургасъ, Шуменъ, София.

Експедиция и Комисиона

Специаленъ отдѣлъ **комисиона на храни**

ГАЗЪ Руски и Американски разни видове.

СОЛЪ туниска, камена, анхиалска, млѣна и пр.

Каменни вѣглища и Американски минерални масла.

При **БРАТА КИРЯКОВИ, КОЛОНИАЛИСТИ** ВЪ ВАРНА

се намиратъ складирани голѣми количества отъ прочутитъ **ЛОЗЕНГРАДСКИ ВИНА.**

Продажба на едро.   Поржчки до фирмата.

Англо-Българско Анонимно Дружество „Саркисъ Куюмджиянъ“

Варненски клонъ.   Варненски клонъ.

Има честта да съобщи на почитаеми си клиенти, че по случай приближаващитъ се Великденски празници и лѣтния сезонъ е доставила голѣмъ изборъ отъ слѣднитъ артикули:

I) Модерни вѣлнени платове за дамски костюми — тайори и мѣжки дрехи (английски).

II) Разни финни копринени платове за блузи и бални рокли, както и нужнитъ имъ гарнитури.

III) Голѣмъ асортиментъ отъ дамски фасони (шапки), както и разни пера, цѣвѣта и гарнитури за дамски шапки, всичко споредъ послѣднитъ Парижки моди, които могатъ да задоволятъ и най-изтънченитъ вкусове.

Пристигнаха сѣ напоследѣтъ сѣщо голѣмъ изборъ отъ

1) Готови дамски блузи отъ най-прочутитъ Виенски и Парижки фабрики.

2) Модерни Английски обуща, всѣкакви видове.

3) Тѣжки копринени дамски чорапи и всѣкакви други галантарийни, парфюмерийни, манифактурни, бижутеро-часовникарски и др. артикули.

Разни кѣщи и кухненски потребности. Мушамы за постилане.   Цѣни износни и опрѣдѣлени.

ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНА БАНКА ПЛОВДИВЪ

Основенъ капиталъ 1,000,000 лв. напълно внесенъ

Основана 1895 година

Извъртва всѣкакъвъ видъ банкови операции:

сконтира търговски ефекти; прави заемни срѣщу лични гаранции и съ залогъ на цѣнии прѣдмета; и стоки;

Открива текущи смѣтки срѣщу лична гаранция и ипотека на недвижими имоти; Купува и продава чекове за въ България и странство; прави и парияни прѣводи;

Купува и продава разни цѣнии книги и стоки за чужда смѣтка;

РАЗНИ ПРЕДСТАВИТЕЛСТВА.

Приема влогове:

БЕЗСРОЧНИ съ 5% годишна лихва. **СРОЧНИ** за до 1 г. 5 1/2% лихва. **СРОЧНИ** за 1 година и нагорѣ 6% годишна лихва.

Телеграфически адресъ: „ИНДУСТРИАЛНА БАНКА“.

Телефонъ № 10.

Лимонадени Содови Пивоварни Конячни и др. СЪТЪКЛА

отъ реномираната английска кѣща Алфредъ Александъръ и С о, Лондонъ.

Прѣдставителство и складъ за България при **ВЕЛИКО ЮРД. ТЕВЕКЕЛЕВЪ и С ъе** Русе.

Дружество Братя Нобелъ

Руски Батумски газъ отъ собственитъ имъ извори въ Баку.

ГАЗЪ въ сандѣци и бѣчви.

БЕНЗИНЪ за автомобили, освѣтление и всички технически цѣли.

Централа въ СОФИЯ.

Депозити: София, Варна, Бургасъ, Пловдивъ, Свищовъ и Русе.

Велико Христовъ Сихове и С-ие

— ВАРНА —

ОКЛАДЪ ОТЪ НАЙ-ДОБРО КАЧЕСТВО:

Английски каменъ вѣглища кардифъ;
Английски антрацитъ отъ една и сѣща мина, а не смѣсъ отъ нѣколко мини;
Английски коксъ специално качество за дѣвари и за печки.

Телефонъ № 148.

Телеграфически адресъ: Велико — Варна.

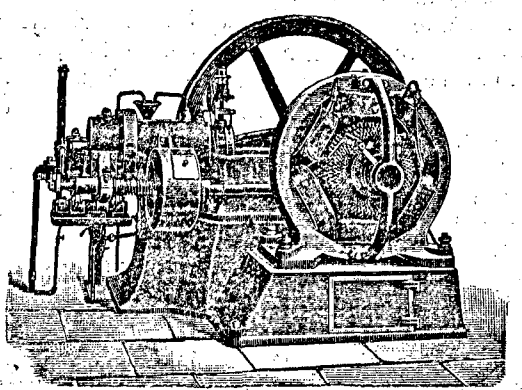
И. М. Чернлибъ & С-ие.

ЦЕНТРАЛА — СОФИЯ

БУЛЕВАРДЪ „ДОНДУКОВЪ“ № 46 и

Клонъ въ Варна

Улица „Шуменска“ № 1.

Доставятъ всѣкакъвъ видъ земледѣлчески и индустриални машини и технически артикули съ много умѣрени цѣни и условия.

ЯНКО ЯН. ТАНКОВЪ & С-ие,

колониялни, желѣзарни и бояджийски стоки на едро,

РУСЕ.

Телегр. адресъ: ТАНКОВЪ, Русе.   Телефонъ № 823.

КОЛОНИАЛЪ: какай, нишадъръ, сапунъ, сардели, руски карамели, бонбони, бисквити, вѣжа, вѣрви, каналь, кафе, чай, захаръ, май за сирене, оризъ, свѣщи, синъ камѣтъ, рафая, сода за пране, за сапунъ и за хлѣбъ, дървено, слѣнчогледово и сусамово масла, фасѣнци, кофи, опетъ, лимонова солъ, маслина, пиперъ, леблебия, стафиди и пр.

ЖЕЛѢЗАРСКИ СТОКИ: брави, панти, гвоздеи, капри, ерендѣта, коси, кофари, мотика, лизгари, вили, макаръ чугунени, мутори, пили, оърпове, бодлива телъ, санджиръ, триони, бичини, сита за вѣядки, цинк, мръжа, чукове, врати, табии за соби, наковалини, ламажина и др.

БОЯДЖИЙСКИ СТОКИ: Безиръ, цинкавайсъ, окри, бой за безиръ, памукъ и вѣлна, четки, лакове, минимъ, туткалъ и пр.

Стоки първокачествени, задоволѣващи всички вкусове, цѣни умѣрени, по-салдни, не търпящи никаква конкуренция, изпълнение поржкитъ точно, бързо и акуратно.

Ел. Мошоновъ

Александрия (Египетъ) и агенция въ Каиро и Портъ-Сандъ.

Агентура—Комисиона—Прѣдставителство.

Дава всѣкакви свѣдения безъ никакво възнаграждение на всѣки интересующъ се по всички артикули, които могатъ да намѣрятъ добъръ пазаръ въ Египетъ.

Прѣдставлява и продава брашна на Индустриалното Дружество „СИЛА“ отъ Варна и разни търговски кѣщи на комисиона начала.

Адресъ: M-r El. Mochonoff, Alexandrie (Egypte) В. Р. № 825.

Agences: Le Caire & Port-Saïd.

„НАФТА“

БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО

Капиталъ 1,000,000 лв.

Централа въ СОФИЯ.

Клонове въ всички градове на Царството.

Постояни складове въ всички клонове отъ **ГАЗЪ** въ каси и вѣрели, **БЕНЗИНЪ** за освѣтление, автомобили, мотори, индустриални и технически цѣли, **МИНЕРАЛНИ И ЦИЛИНДРОВИ МАСЛА**, **ГАЗОЙЛЪ (НАФТЪ)** за Двигатели, **ПЖКУРА** за гориво въ парни котли, **КАТРАНЪ**, **ПАРАФИНЪ**, **АСФАЛТЪ** и всичка друга нефтени продукти.

Употрѣблявайте само тази марка.

Цѣни и условия най-износни.

ГАЗЪ Първо качество марки „КОТВА“ и „ЗВѢЗДА“

БЕНЗИНЪ специално за автомобили, лампи и мотори.

НАФТЪ специално за **ДИЗЕЛМОТОРИ.**

ИОСИФЪ СЕРПЕРЪ, СОФИЯ

Генерална Агентура на Петролейнитъ Д-ва „Астра“ и „Вниито“

Царъ Самуилъ, 95.   Телефонъ № 1441.

ХРИСТО КИРЧЕВЪ

ВАРНА—БУРГАСЪ.

Продава винаги на сравнително износни цѣни на едро и дребно: Първокачествени английски каменни вѣглища „КАРДИФЪ“, **АНТРАЦИТЪ**, **КОКСЪ**, **ЧУГУНЪ** и **ОГНЕУПОРНИ ТУХЛИ**, **ТУРСКИ ВѢГЛИЩА**, **МАРСИЙСКИ КЕРЕМИДИ** и др.

Поржкитъ изпълнява добросъвестно, оферти и мотра изпраща при първо поискване.

Телефони: ВАРНА — 280.   Адресъ за телеграми: БУРГАСЪ — 101.   **КИРЧЕВЪ.**

Мохахъ Вайхтраудъ & С-ие

БУРГАСЪ.

Международни транспорти.

Обезмитяване, комисиона, инкасо.

Прѣдставители на Първо Българско Акционерно Дружество за международни транспорти въ София.

Англо-Американски Търговски Музей — София.

Телегр. адресъ: „Англомеръ“.   Телефонъ № 1192.

Рекорди на ефтиното гориво е

Petters Semi Diesel

моторъ отъ 8—200 В. Н. Р. (дѣйствителни конски сили).

Бензинови газожени мотори „Hornsby“.

Американски вършачки „Farquhar“.

Всѣкакви технически инсталации.

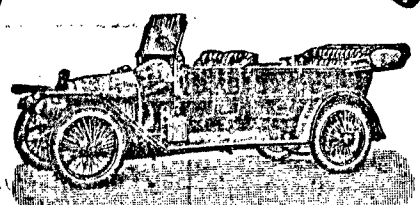
— ОФЕРТИ ПРИ ПОИСКВАНЕ —

— СРОЧНИ ИЗПЛАЩАНИЯ. —

Ал. К. Долапчиевъ & Ат. Димовъ

ВАРНА—ОДЕСА.

Доставятъ на износни цѣни сѣ Варна: спиртъ, масла, натрани, киселини, есенции, лакове, солоди рибни, хайвери, моларски материали, бѣгови, бурета, каучукови и копринени платове и всичко друго, каквото може да се достави изъ Русия.

АВТОМОБИЛИТЪ

„STOEUER“

съ гуми „Dunlop“

САЖАЙ-ДОБРИТЪ, ЕЛЕГАНТНИ И ЕВТИНИ.

ГЕНЕРАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО:

Българско Търговско Акц. Д-во.

Централа — РУСЕ.

Съ клонове: СОФИЯ, ПЛОВ (ИВЪ), ВАРНА.

Българско Търгов. Параходно Д-ство — Варна.

1914 год. РАЗПИСАНИЕ 1914 год.

Отъ Варна за Бургасъ
ВТОРНИКЪТ въ 8 часа сутр. за Месемврия,
Ахълаз, Сопотъ, Бургасъ,
ЧЕТВЪРЪТЪКЪ въ 8 ч. сутр. за Месемврия,
Ахълаз, Сопотъ, Бургасъ,
ПЕТЪКЪ въ 10 ч. вец. направо за Бургасъ

Отъ Варна за Цариградъ
ПОНЕДЪЛНИКЪ въ 6 часа вечер, направо
за Цариградъ
ПЕТЪКЪ въ 10 ч. вец. за Бургасъ — Цариградъ

Отъ Цариградъ за Варна
ВТОРНИКЪТ въ 4 ч. вец. направо за Варна
ЧЕТВЪРЪТЪКЪ въ 6 ч. вец. за Бургасъ — Варна

Линия Варна — Деде-Агачъ — Пирей
Услугама миско съ 3/4 „Паръ Фердинандъ“
Тръгане отъ Варна на: 6 февруари, 6 мартъ,
3 април, 1 и 2 май, 26 юни, 24 юли, 21
августъ, 18 септември, 16 октомври, 13 ноември,
11 декември. Стоки и пасажери приематъ
маж: за Цариградъ, Дарданели, Метелинъ,
Смирна, Родосъ, Александрия, Портъ-Саидъ,
Иеа и Бейрутъ.

Линия Варна — Александрия — Сирийски
брѣгъ
Услугама миско съ 3/4 „Паръ Фердинандъ“
Тръгане отъ Варна на: 6 февруари, 6 мартъ,
3 април, 1 и 2 май, 26 юни, 24 юли, 21
августъ, 18 септември, 16 октомври, 13 ноември,
11 декември. Стоки и пасажери приематъ
маж: за Цариградъ, Дарданели, Метелинъ,
Смирна, Родосъ, Александрия, Портъ-Саидъ,
Иеа и Бейрутъ.

Освѣтъ за горнитъ пристанища: приематъ стоки за: Александрия, Триполи, Латакия и остроя „Силеръ“ отъ трибортъ въ Александрия; за Вати, Карлосъ, Пигосъ, Сими, Калимносъ, Косъ, Тагари и всички други острови отъ трибортъ въ Пирей.
Забележка: Въ случаи на дошло време, карантинна, или други причини, изпращането на разписанието или частъ отъ него се пренася до следващия Пароходъ. Пароходътъ не могатъ да тръгнатъ по рано отъ опредѣления часъ.

Справки и съобщения дава вѣщата Агенцията.

Агентъ: Хр. Ив. ЧИМШИРОВЪ.

Заводи Сименсъ Шукертъ

КЛОНЪ ЗА БЪЛГАРИЯ.

СОФИЯ

ул. „Московска“ № 1.

ВАРНА

ул. „Панагюрска“ № 1.

Постояни складове за продажба на всѣкакви материали:
ШНУРОВЕ, ЖИЦИ, КАБЕЛИ, ФАСУНГИ, ЕКОНОМИЧЕСКИ КРУШКИ

„ТАНТАЛЪ“ и „ВОТАНЪ“

чиличени търби (пешелъ) и принадлеж-
ности, гумени търби и освѣтителни тѣла.— Дикомо-машини, електро-мотори, —
вентилатори и електрически апарати за
ГОТВЕНИЕ И ОТОПЛЕНИЕ.

Измѣрвателни инструменти отъ всѣкакъвъ родъ.

Извършва всѣкакви видове електрически инсталации за
освѣтление, прѣнасяне на енергия и комплектни елек-
трически наредби за индустриални цѣли.Свѣти по всѣкакви инсталации изъ
областта на електро-техниката се даватъ
въ всѣко врѣме

БЕЗПЛАТНО

Общо Застрахователно Дружество
АСИКУРАЦИОНИ ДЖЕНЕРАЛИ

(ASSICURAZIONI GENERALI)

ВЪ ТРИЕСТЪ

ОСНОВАНО ВЪ 1831 ГОДИНА

Подъ пълнѣн държавенъ контролъ действа въ България отъ 1904 г. съгласно
Княжески Указъ № 78 отъ 9 Декември 1904 г.
Фондове за гаранция на 31 декември 1911 лева 456,085,757 90 отъ които
въ Български цѣнни книжа лева 2,300,000Изплатени суми отъ Дружеството на застрахованитъ при него отъ
основанието му: лева 1.168,459,027 64.Застрахованитъ капиталъ по Клонъ „Животъ“ възлиза на 31 декември
1912 година: лева 1.330,570,404 75.

Застрахована ЖИВОТЪ по всѣкиотъ съществующи комбинации.

ПОЖАРЪ, ТРАНСПОРТИ по сухо и по вода.

Умѣрени премии. — Модерни и либерални условия. — Покрива риска за
инвалидность. — Улеснява въ изплащането. — Авансира на застрахова-
нитъ съ 4 1/2% годишна лихва.

КЛОНЪ ЗА ЦАРСТВО БЪЛГАРИЯ — СОФИЯ.

Б. Н. Балкански.

Търговското образование
въ България.

(Продължение отъ брой 512).

Вечерно търговско училище при Вар-
ненската камара.

За пръвъ пътъ прѣвъ 19.0/1911
година Варненската камара е из-
държала едно вечерно търговско учи-
лище за служещи при туканитъ
търговски кащи, банки и пр. Насър-
чена отъ добититъ резултати, кама-
рата рѣшила да разшири курса на
това училище, като го направи три-
годишенъ по следната програма:

За I курсъ:
1) Търговско смѣтане 2 ч. седм.
2) Счетоводство 2 „ „
3) Български езикъ 2 „ „
4) Счетоводство 2 „ „
Всичко 8 ч. седм.

За II курсъ:
1) Смѣтане 2 ч. седм.
2) Счетоводство 2 „ „
3) Търговска география 2 „ „
4) Стокознание 2 „ „
5) Математика служба 1 1/2 „ „
Всичко 9 ч. седм.

За III курсъ:
1) Смѣтане 1 1/2 ч. седм.
2) Счетоводство 1 „ „
3) Понятия икономия 2 „ „
4) Гражд. и търг. право 2 „ „
5) Математика служба 1 „ „
6) Желѣзнопът. служба 1 1/2 „ „
7) Търгов. кореспонден. 2 „ „
Всичко 10 ч. седм.

Въ I курсъ с: записали 40 учени.
„ II „ „ „ 27 „ „
„ III „ „ „ 10 „ „
Всичко 77 учени.

Дѣйствиетъ на Софийската и Вар-
ненската индустриални камари може да
се посочи като примѣръ за подра-
жане и приподряжане на другитъ
камари, които въ това отношение сж
останали назадь.

За да може обаче, допълнителното
търговско образование да се органи-
зира по-добър, трѣбва да се прѣдо-
стави за сега свободно проявяване на
всѣка инициатива у камаритъ, които
като познаватъ по-добър мѣстнитъ
условия и търговски нужди, ще мо-
гатъ по сполучливо да нагаждатъ про-
грамитъ си. Следъ течение на врѣ-
мето може министерството да обмисли
една системна организация на тия
вечерни търговски курсове, които въ
много отношения ще трѣбва да се
поставятъ въ контактъ съ организа-
цията на общото допълнително об-
разование, за което се грижи Министер-
ството на просвѣщението.

Търговското образование у насъ се
е насаждало и отъ други видове учи-
лища, които, покрай специалнитъ си
предмети, даватъ мѣсто и на предметъ
отъ търговски характеръ. Така напр.,
сродни на търговскитъ дисциплини
се прѣподаватъ въ държавнитъ индус-
триално-желѣзници училища въ Со-
фия и Габрово; въ столярското учи-
лище въ Русе; въ бродяжеското и
тъкачното училище въ Сливенъ и пр.
Тука мѣстоходно трѣбва да спомен-
емъ и за приложнитъ търговски класо-
ве при III Софийска гимназия, кои-
то строго погледнато не би трѣбвало
да внасятъ дисхармония въ нашето
търговско образование, което безпо-
рно, трѣбва да се намира извънъ
училищно-подъ контрола на Министер-
ството на търговията, промишленос-
та и труда.

Ето, на кратко изложено развитие
и организацията на нашето тър-
говско образование. Отъ това, което
държавата и частната инициатива сж
направили у насъ за насаждане на
търговското образование, ние смѣло
можемъ да извадимъ заключение, че
върхитъ по единъ правленъ и добъръ
набѣрватъ пътъ, по който сж вър-
тели западнитъ културни държави.

Едвазъ бѣхътъ пѣлгедъ върху исто-
рическия развой на търговското
образование въ другитъ държави ще
ни убѣди въ истинността на казаното.
Въ Англия търговскитъ училища
сж се появили най-напрѣвъ прѣвъ
XVI и XVIII вѣкове. Тамъ тѣ сж били
основани отъ частни лица и съ тѣхна
издѣрка. Така напр., въ 1538 г.
Николо Габсонъ, търговецъ, е осно-
валъ първо търговско училище, въ
коего и сега се възпитава англий-
ската търговска младежъ.

Въ Австрия търговски училища се
основаватъ въ 1744 год. още въ врѣ-
мето на Мария Терезия.

Въ Русия въ 1772 год. се основава
първото търговско училище въ По-
тербургъ, по инициативата на князь
Делидовъ.

Въ Германия първото търговско
училище се основава въ Хамбургъ.
А сега за тѣхното разпространение
най горѣтъ зачитанитъ е самия им-
ператоръ.

Въ Италия първото търговско учи-
лище се основава отъ прочутия ита-
лиански дил-матъ Кауеръ.

Въ Франция първото търговско
училище е основано въ Парижъ въ
1820 год. отъ двамата търговци Bro-
dat и Legret.

По-послъ инициативата за основа-
ването на търговски училища мина-
отъ частнитъ лица въ обществени
учреждения II, наистина, въ 1863 г.
Търгов. Камара въ Парижъ е тур-
на основа на едно висше търговско
училище, което днесъ амъ имѣ мж-

ду цѣлятъ търговски свѣтъ въ Франция

и странство.

Въ 1871 г. единъ французски об-
ществитъ дѣлецъ е казалъ: „Огва-
рѣйте търговски училища, въ тѣхъ
ще бѣде нашето спасение“.

Тогава братъ Siptried, съ помощта
на търговскитъ камари, въ скоро врѣ-
ме сж основали търговски училища
въ Лионъ, Марселия, Ханъ и др.

Въ това врѣме, въ Саксония, тър-
говското образование е взело прак-
тически направление. И Франция въ-
приела тази нова организация, като
отъ законъ отъ 1892 год. търговскитъ
училища минаватъ подъ вѣдомството
на министерството на търговията и
земледѣлството. Въ скоро врѣме се ос-
новаватъ въ 18 департамента прак-
тически търговски училища.

Въ заключение, ние намираме, че
за сега трѣбва да бѣдемъ довольни
отъ това, което държавата и търгов-
скитъ камари до сега сж направили
и продължаватъ да правятъ за пра-
вилното развитие и организиране на
търговското образование у насъ.

Благодарение на това, че както въ
министерството, така и въ камаритъ
се поставятъ луде подготвени и прѣ-
ддени на своето длѣ, ние можемъ
да се надѣемъ за още по-големъ ус-
пѣхъ.

За коренни реформи мжко би могло
да се говори, освѣтъ да се прѣдо-
ржавятъ рационални орѣдства за по-
добрене и засилване икономия слаби
страна въ организацията и законода-
телството на търговското образование.

Въ тази смисълъ и ние ще прѣдо-
ржаме тукъ следнитъ орѣдства:

1) Изучаване въпроса за открива-
нето на едно висше търговско учи-
лище;

2) Корегирание програмата на дър-
жавнитъ търгов. училища и изработ-
ване на една обща програма за част-
нитъ — практически;

3) Изработване правилникъ за до-
пълнителното търговско образование
(вечерни курсове);

4) Подобрение материалното поло-
жение на учителския персоналъ, като
се увеличатъ заплатитъ, за да се прѣ-
выкатъ и въдържатъ добритъ сили;

5) Въвеждане въ програмата на
всѣкиотъ търговски училища стено-
графия като задължителенъ пред-
метъ, а английски и турски езици —
факултативно.

6) Да се устроятъ по-често экс-
курсии въ страната и странство, за
които цѣлъ камаритъ и министерство
трѣбва да прѣдъждатъ необходи-
митъ суми;

7) Да се уредятъ търговски музеи
при всѣка търговска камара;

8) Да се възрачатъ въ една година
по няколко младежи, свършили тър-
говскитъ училища, да практикуватъ
въ търговскитъ кантори въ Англия,
Германия, Франция, Австрия, Италия
и Русия.

Прокарането на тия подобрения
въ организацията на търговското об-
разование не е, оевидно, въ зависи-
мостъ се нуждата отъ единъ новъ за-
конъ за професионално учение, кой-
то ще има да разрѣши всички на-
лежащи въпроси, които ние въ изложе-
нието на настоящитъ си редове едва
можемъ само да зачнемъ.

Изъ сесиятъ на Търг.-Индустриалнитъ
камари.

Софийска Търг.-Индустриална Камара.

Засѣданіе VII, 27/1 1914 година.

(Продължение отъ революцията по мо-
нопола на тютюна.)

12. Че камарата не може да не се
спротиви най-енергически на идеята,
ако такава се появи у държавата да
въведе тютюневия монополъ и съ то-
ва да захвати частната инициатива
и да застрѣши овозможата на търго-
вията и промишлеността на тютюна.

13. Че народътъ съ своя естествена,
являва разумъ прѣвъ 1901 год. ин-
стинктивно почувствува страшната о-
пасностъ, която застрашаваше него-
вото стопанство и неговия помилъкъ
се въвеждането на тютюневия моно-
полъ и затуй съ общъ и почти по-
всемѣстенъ вѣтъ на негодумане и
протестъ се яви противъ тютюневия
монополъ, който протестъ повлече на-
даването отъ властъ на тогавашния ка-
бинетъ.

14. Че въвеждане държавния тют-
юневъ монополъ, ще има за послѣд-
ствие:

а) Липаване една голѣма частъ отъ
населението отъ износно и доходящо
приложение на труда му и капитала;
б) благоприятстване създаването на
крупно земледѣлство, което е про-
тивно на една разумна стопанска дър-
жавна политика; в) липаване земята на
да се радва отъ едно грамадно богат-
ство, което природата тѣй щедро ни е
надарила, защото България по своето
положение и нови условия, въ които
сега е поставена, че може да утрои и
учетвори произведението на тютюна и
експорта на този артикулъ би достиг-
налъ въ недалечно бъдаще до 50—60
милиона лева, т. е. една трета отъ
общия ни износъ; г) разстройване на
родното стопанство, което по силата
на обстоятелствата и нѣщата е било
създадено, развито и зацвѣтено.

15. Че въвеждането тютюневия мо-
нополъ у насъ вмѣсто да засили дър-
жавнитъ приходи, ще даде тѣмко об-
ратния резултатъ. Държавата ще трѣб-
ва да разходи на първо врѣме около
50—60 милиона лева за откупване ин-
вентара на тютюневитъ фабрики, за
помѣщения и пр. и най-малко три го-

дини ще имъ голѣми загуби и пони-
жени приходи отъ сегашнитъ, докато
се привнне населението отъ бандо-
родната система къмъ монополистич-
ен режимъ. Тѣ, държавата първо ще
трѣбва да откупи всички наличенъ
запасъ на тютюня отъ фабрикантитъ
и търговцитъ да ги възнагради за
материалнитъ имъ загуби въ свързка
съ прѣкрѣтиване занаятѣи имъ и
второ да основе свои фабрики, като
ги снабди съ необходимъ материалъ
и изкупи всички запасъ отъ тютюне-
витъ издѣлия. Значи, на първо врѣ-
ме следъ въвеждането на монопола не
само съкровището не ще може да раз-
вити на доходи, а обратно, ще има
твърди значителни загуби и разходи.
Въвеждането тютюневия монополъ въ
Франция прѣвъ 1811 г. е струвало на
френското правителство 100 милиона
лева. Австрия е разходила не по-
малко суми при въвеждането тѣмъ мо-
нополъ прѣвъ 1861 година. На Гер-
мания въвеждането тютюневия мо-
нополъ прѣвъ 25 години струва до 800
милиона лева. Вътъ отъ това, дър-
жавата трѣбва да разполага съ 200
милиона лева за експортъ на тютюна,
а въвеждането на монопола нѣма да
и даде въ никакъвъ случай повече
отъ два милиона лева новъ приходъ.

По камарата съзнавайки новитъ
нужди на държавата за посрѣщане
големитъ държавни дългове, послѣд-
вали поради войната, би прѣпоръчала
за посрѣщане тия нужди други срѣд-
ства, като увеличаване мурурето, на-
маление количеството на папириситъ
въ кутиятъ и тѣлото на тютюна въ
пакетитъ, но тѣ още отъ сега се
всѣкаква сила, на своята енергия би
протестирала, ако би се въвелъ мо-
нополистиченъ режимъ било за фабрика-
цията или експортъ въ стара и нова
България, експлоатирани отъ държа-
вата или частни дружества. Камарата
сжко тѣ е противъ въвеждането на
износното мито и поземеленъ данкъ
за зематъ работени съ тютюня въ
стара България и нагласява тѣмъ да-
нци да бѣждатъ отменени и за нова
България — дохода отъ който ще
бѣде компенсиранъ съ бандерола и
мурурето, въведея и въ нова Бл-
гария.

Закливане сесията на камарата.

Председателъ Ив. Грозевъ. Съ този
въпросъ се изчерпва дневния редъ на
22-та редовна сесия на камарата. Моя
приятна длъжностъ е да констати-
рамъ, че по всички поставени на раз-
искване въпроси г. членовѣтъ по-
казва голѣмъ интересъ и възра въ-
мнения, които сж отъ естество да до-
принесатъ за доброто на българския
народъ. Констатирамъ сжко така и
единодушното, което владѣе между г.
членовѣтъ, които, ако и да изхождатъ
отъ различни партийни групи,
ропки, се доказваха обективни и без-
пристрастни при разискването на
всички въпроси.

Има при това да ви съобща, че
прѣвъ идущето лѣто камарата ще ос-
вети своята търговска палата и же-
лателно е г. членовѣтъ да се отзо-
ватъ на доканата, която ще имъ се
направи за случая и посвятятъ тър-
жеството.

Като обявявамъ за закрыта 22-та
редовна сесия на камарата, пожела-
вамъ на провинциалнитъ г. членовѣ
„добъръ нѣтъ“.

Русен. Търг.-Индустриална Камара.

Моста надъ р. Дунавъ.

Както съобщихме въ по-прѣднитъ
си броеве, въ последното си заседа-
ние камарата разгледа предложението
на виданския членъ г. пнж. Ма-
левъ за постройка на мостъ надъ
Дунавъ при Видинъ, като рѣши да се
възложи на борото да проучи въпросъ
съ съдѣйствието на членовѣтъ, на
търговскитъ дружества и др. За по-
яснение на този изясненъ въпросъ
излага въ резюме то извършено съ-
дѣйствиетъ докладъ на членъ Ма-
левъ, който той направи въ общото
сѣдание.

За построяването на мостъ надъ
р. Дунавъ ромжкото правителство
е повдигнало въпроса на пѣколко
плати прѣвъ българското, за да даде
изходъ на своитъ произведени на
къмъ Адриатическото тѣ и къмъ Егей-
ското морета. За тѣмъ цѣлъ ромжкото
правителство бѣ съгласно да свърже
ж.п. линия или съ българскитъ или
съ сръбскитъ желѣзници. Българ-
ското правителство отлагаше разрѣ-
шаването на тоя толкова важенъ въ-
просъ по еднаквата причина, че още
не е опредѣлено точно мѣстото, гдѣ
да стане свързването на двѣтъ ж.п.
мржи, освѣтъ това не бѣше рѣшенъ
въпроса за свързването на ж.п. линия
София — Кюстендаль съ Куманово, а
сжко свързването на Скопие съ Ан-
тивари или Сантъ-Джовани ди Меджа на
Адриатическото море. По тѣмъ въпросъ
компетентнитъ лица сж изказвали
равни мнения, обаче нито едно отъ
тѣхъ не може да задоволи и двѣтъ
правителства по простата причина,
че всѣко едно правителство гледаше
да не нахрани интереса на своитъ
ж.п. мржи и пристанища.

Ромжкото правителство прѣди
пѣколко години като видѣ, че бл-
гарското правителство забавя разрѣ-
шенето на тоя толкова важенъ за
ромжката търговия и индустрия
въпросъ, започна да води прѣговори
съ сръбското правителство за свър-
зването на ромжскитъ и сръбски
ж.п. мржи, като въ послѣднитъ
двѣтъ правителства сключиха конвен-
ция за свързването двѣтъ ж.п. мржи
и построяването мостъ надъ
Дунавъ между Груа и Радуевачъ.

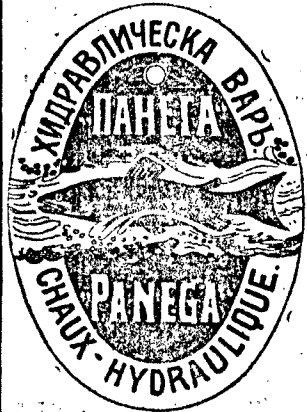
Тази конвенция и до сега не намери
приложение, по простата причина че
се построяването на тоя мостъ не се
удовлетворяватъ найболѣ интереситъ
на ромжската държава и че построя-
ването му между Груа и Радуевачъ
ромжкитъ оставиха въ зависимость
отъ дифицитното държавно на-
мѣсто, гдѣ че показва българското
правителство на построяване на мостъ
и свързването на ромжскитъ и бл-
гарски желѣзно-пѣтни мржи.

Ромжкото правителство напослѣтъ
дѣлъ пакъ се е обърнало къмъ бл-
гарското, за да опрѣдѣли окончател-
но мѣстото, гдѣ да стане свързва-
нето на двѣтъ ж.п. мржи и по-
строяването на моста надъ р. Дунавъ.
Понѣмъ мартитъ на балканскитъ дър-
жави напослѣтъ се имѣмъ сж, след-
наването на българскитъ желѣзници
съ Куманово и отъ тамъ за Адри-
атическо море остава проектъ за нѣ-
колко десетки години неизпълнитъ и
тѣмъ като проектирания споретъ Лон-
донския протоколъ излизатъ на сръб-
скитъ желѣзници на Адриатическо
море нѣма да се осществятъ, по про-
стата причина че тоя протоколъ се
унищожи и че Австро-Унгария по
често държавнически интереси нѣма
да допусне да се приложи единъ уни-
поженъ вече протоколъ. Тѣмъ сложетъ
въпроса, ромжскитъ и сръбскитъ па
и българскитъ ж.п. линия ще иматъ
излизатъ само къмъ Егейско море. Ако
се осществятъ конвенцията на ромж-
ското и сръбското правителства, ще
иматъ излизатъ на Солунъ, а ако се
построи моста между ромжкия и бл-
гарскитъ ромжскитъ желѣзници ще
иматъ излизатъ на Порто-Лагосъ. За
построяване мостъ надъ р. Дунавъ
между Ромжкия и България показ-
ватъ сж мѣстата: Русе, Свищовъ,
Гигент и Видинъ.

Ако е въпросътъ за построяването
на единъ мостъ само надъ р. Дунавъ,
който да свързва ромжкия и блг. ж.
п. мржи, бесмыслено е, че прѣму-
ществото, въ интересъ на двѣтъ
държави е, построяването на моста
да стане при Видинъ и то по слѣ-
дующитъ съображения: 1) Построя-
ването на втори мостъ при Груа не
давае отъ Видинъ се осуетава или,
ако се построи, ще дадею вснѣко
значение за Ромжкия. 2) Двата моста
ще свързватъ една и сжца лѣждна
точка Крайова съ една и сжца край-
на точка — Егейското море. 3) Ромж-
ското правителство ще харчи милиони
лева осѣтъ за ненуженъ мостъ, но
и за направила нова ж.п. линия Крайова
— Груа при осѣствяването такава
Крайова — Калафатъ и 4. Ч. расто-
яние Крайова — Груа — Пизъ — Со-
луъ е около 840 км., а растоянето
Крайова — Видинъ — София — Порто-
Лагосъ е около 690 км.

Пост

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*)

Регистрирана марка
№ 1845**„ПАНЕГА“**Първа българска фабрика за
Портландски цемент и Хидравлическа варь.

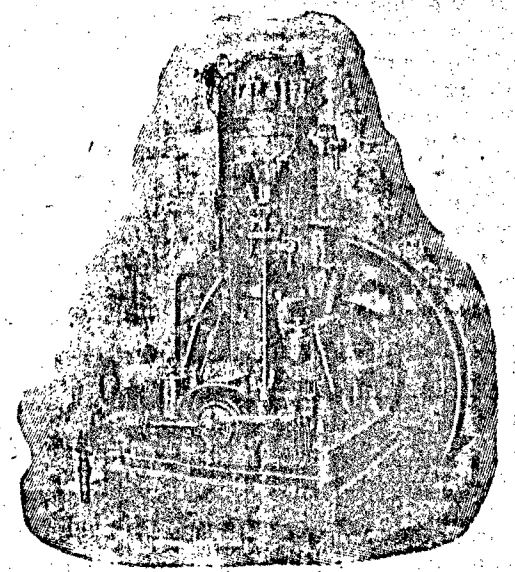
Цемент и хидравлик „ПАНЕГА“ са изпитани и одобрени в държавната лаборатория при Министерството на Общия Сгради, Пътната и Благоустройството. Също и в лабораторията на професор Михайлов в Берлин.

Всяка торба цемент или хидравлик „ПАНЕГА“ носи пломба на фабриката и етикет с регистрирана марка: за цемент върху зеленикав картон; за хидравлик върху желтикав картон.

ДОСТАВЛЯВА:

Площад „Св. Крал“ № 1. Дружество „ПАНЕГА“ — София. Телефон № 933.

Пръдставител в Варна Н. Ю. Тодоровъ, комисионеръ-банкеръ

Регистрирана марка
№ 1844ГОЛЪМЪ ИЗБОРЪ ОТЪ
ПОМПИза кладенци, градини и
винарски
ОФЕРИРА МНОГО ЕФТИНО
МАШИНИИ СКАДЪ
ВУЛКАНЪ
С. Енциайхъ — Русе.
Илюстровани каталози при
поискване даромъ.Регистровка на Търговски и Ин-
дустриални Марки извършва на
твърди износни условия
— М. Хаймовъ —
София, Царь Самуилъ 60.
Телефонъ 1442.**Двутахтенъ
Моторъ****отъ 4 до 40
конски сили****За суровъ
газъ****дѣйствиє
до сѣга
150.000
конски сили**Свършено упростотворено безъ никакви вентили и клапи,
сѣдователно най-сигурна и подходяща двигателна сила за по-
малки индустрии.

Генерално прѣдставителство:

Е. МЮЛХАУПТЪ & С-ие, Командитно Д-ство,
Машинна фабрика и желѣзолѣярница — РУСЕ.**БЪЛГАРСКА КРЕДИТНА БАНКА „ГИРДАПЪ“**Banque Bulgare de Credit „GIRDAP“,
ОСНОВАНА 1882 ГОД.КАПИТАЛЪ, напълно внесенъ лева зл. 2,000,000
ЗАПАСЕНЪ ФОНДЪ и резерви „ „ 600,000

Централно сѣдалище вь РУСЕ

Клонове: Варна, Добричъ, Салистра.

ИЗВЪРШВА ВСИЧКИ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИПРИЕМА ВЛОГОВЕ съ срокъ и безъ срокъ сръщу спестовни книжки,
срочни свидетелства и вь текуща смѣтки и плаща:

5% год. лихва за безсрочни влогове

6% год. лихва за влогове съ срокъ една година и повече

СПЕСТОВНИТЪ КНИЖКИ СЕ ДАВАТЪ БЕЗПЛАТНО и вноскитъ
както и изтеглянето на сумитъ остава безъ никакви формалности и
безъ никакви разности.СКОНТИРА ПОЛИЦИ, ОТПУЩА ЗАЕМИ и ОТКРИВА ТЕКУЩИ
СМЪГКИ сръщу гаранция на цѣни книжа, стоки и лични
поръчителства.

СЪБИРА ПОЛИЦИ за чужда смѣтка.

ИЗДАВА ЧЕКОВЕ и ПРАВИ ПРЪВОДИ за по-големитъ градове
въ България и странство.

Купува и продава за чужда о/а всички видове цѣни книжа

Условия най-либерални.

Телеграфически адресъ: „ГИРДАПЪ“

Българска Банка и Търговско Акционерно Дружество
Société Anonyme Bulgare de Banque et de CommerceОснована съ съдѣйствието на Société Anonyme Hongroise
de Banque et de Commerce, Budapest.

Централа вь София, улица „Н. Клементина“ № 2.

Кореспонденти вь всички по-главни градове вь България
и странство.Извършва всякакви банкови операции, като:
Аванси сръщу цѣни книжа и стоки, търговски сконтъ, покуп-
ка и продажба на мѣстни и инострани цѣни книжа; чекове,
кредитни писма и пр. Даване гаранция за търгове и пр.

Приема влогове:

Безсрочни съ 5% год. лихва. Срочни по споразумение
споредъ срока и сумата. За улеснение Банката издава
спестовни книжки.

Телеграфически адресъ: „Колонияле“ — „Coloniale“.

Анонимното Дружество

ЗА

Търговия съ машини и технически прѣдприятия

БИВШЕ**ЕВГЕНИЙ БЕЛЕСЪ****ВАРНЕНСКИ КЛОНЪ**

Прѣпоръчва озовитъ най-усъвършенствувани:

ПЛУГОВЕ, ЖЕТВАРКИ и ПАРНИ ВЪРШАЧКИ.

Също и всякакъвъ видъ:

Мотори и индустриални машини.

Оферти се даватъ при първо поискване.

Цѣни умѣрени.

УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НАЙ-ЛИБЕРАЛНИ.

ГАРАНЦИЯ НАЙ-СИГУРНА.

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВ. БАНКА Banque Bulgare de Commerce
АНЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО

Капиталъ напълно внесенъ лв. зл. 5,000,000

Резерви образувани „ „ 1,001,000

Централа вь РУСЕ, Клонове: СОФИЯ, ВАРНА, БУРГАСЪ, ГАВРОВО и СИЛИСТРА

Кореспонденти вь всички градове вь България и странство

— Извършва всички банкови операции. —

Приема суми безъ срокъ вь текуща смѣтка съ 5% год. лихва

Суми съ срокъ се приематъ по споразумение.

Купува и продава цѣни книжа и чекове.

Издава акредитивни писма за странство и пр.

Банката прави улеснения по операциятъ съ цѣни книжа,

приема мѣсечни изплащания на купени отъ нея книжа, дава без-

платни свѣдения по разнитъ книжа, прави аванси сръщу цѣни

книжа и пр.

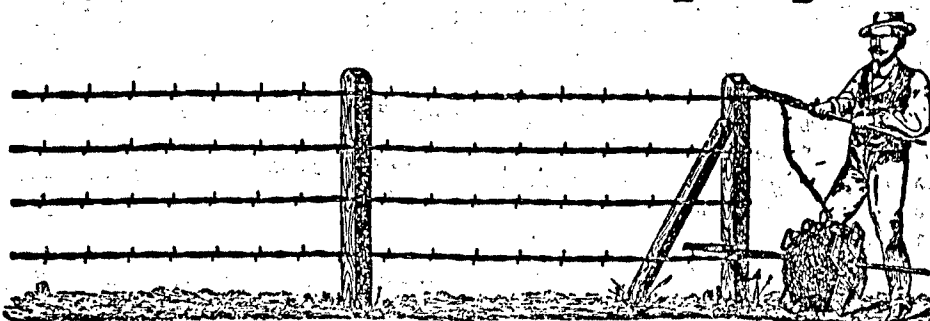
Банката се занимава съ покупка и продажба на търговни

храни, вагонджилѣтъ.

Телегр. адресъ: „Търбанкъ“ Bulcombank.

ЗАСТРАХОВАНИТЪ
ПРИ
ЧИНОВНИЧЕСКОТО
КООПЕРАТИВНО СПЕСТОВНО**ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО,** безъ всякакви дру-
тия за поддръжане застраховкитъ нѣтъ,**сж равноправни негови членове,** участващи въ
печалобитъ му.**Тъ сж, значи, неговитъ ступани,** саружени въ името
любимия принципъ:**„Единъ за всички и всички за единъ“**чрътъ приложението на който на всѣкъдъ, по особено въ застрахо-
ването, се постига **най-свършената обществена взаимомощь, най-
високата социална правда.****Застрахованитъ,** щатъ интереси на всички, което ще рече,
споредъ добръ разбранитъ интереси на всѣкого отъ тѣхъ.**За това тѣ иматъ застраховки при:** а) възможнитъ
вноски; б) най-либерални условия; в) възможнитъ най-големи улесне-
ния въ всѣко отношение.**Никое друго дружество,** което не почива на горнитъ
начала, не може да даде тия
примущества.**Войната** потвърди тая истина по еднатъ неопровержимъ начинъ,
защото**само Чиновническото Кооперативно застрахо-**
вателно дружество носи риска на живота на всички
застраховани при негона брой повече отъ 13,000 души чрътъ това тежко за тѣхъ и сѣмей-
ствата имъ врьмо, безъ да имъ иска ни стотинка прѣдварително пла-
тена допълнителна вноска.**Математическиятъ му резерви,** единствената истинска
гаранция за осигурител-
нитъ прѣдприятия пропорционално на врьмето и пошатъ задълже-
ния, сж по-големи отъ тия на всѣко друго общо застрахователно дру-
жество въ страната ни.**1-ва Българска привилегирована фабрика за желѣзни, тенекиени и телени издѣлия**

НА

Н. ДАВИДОВЪ**Произвежда:**Галванизирани кофи, чиличени лопати, лопатички за огнь, фараши, сачове (врьшници),
пантѣ кръстатѣ и дълги, гарнитури за прозорци, мюшелици, шайби, лигени галванизиранѣ,
мистерии и др.**гр. Русе.**Специална и комплектна инсталация за:
Бодливъ тель разнитъ видове.**Първо Българско Акцион. Дружество**
ЗА**МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСПОРТИ**

Централно сѣдалище вь София, сръщу Народния Музей.

Прѣдставители и кореспонденти вь всички по-главни
градове въ странство.Главенъ акционеръ: Българска Кредитна Банка
„ГИРДАПЪ“.

Телеграфенъ адресъ: ТРАНСБАЛКАНИЯ.

Вр. Телефонъ 1178.

Международни транспорти по
сухо и вода.

Вжтрѣшни транспорти.

Специална групажна служба
Вина-София, Варна-София,
Бургасъ-София.

Обезмитавания,

Камбионажъ.

Специална служба за транс-
портъ съ мобилни кола.

Окладирвание стоки.

Рекламации на надзети
прѣвозни такси и мита.Аванси сръщу стоки (варан-
тенъ кредитъ).

Продажба пътни билети.

и пр. и пр.

Печатница „Просвѣта“ — Варна.